

Tillen, dragen, duwen en trekken van zware lasten

Werknemers die elke dag zware lasten tillen en dragen hebben een grotere kans op rugklachten dan werknemers die dat niet doen. Bijna de helft van het verzuim wordt veroorzaakt door klachten aan rug, nek en ledematen. Het is dus belangrijk dat werknemers op de juiste manier tillen en dragen.

Door duwen en trekken van zware lasten kunnen werknemers hun spieren, banden en gewrichten overbelasten, of zelfs beschadigen. Lichamelijke klachten beginnen vaak met (spier-) vermoeidheid.

Welke beroepen hebben te maken met tillen, dragen, duwen en trekken?

Bijna alle beroepen in de bouwnijverheid hebben met tillen, dragen, duwen en trekken van zware lasten te maken. Het betreft vooral de volgende beroepen:

- [Betonboorder / -zager](#)
- [Betonstaalvlechter / ijzervlechter](#)
- [Betonstorter / gietenbouwer](#)
- [Betontimmerman / bekistingstimmerman](#)
- [Bronbemaler](#)
- [Cultuurtechnisch medewerker](#)
- [Dakdekker - leisteen / leidekker](#)
- [Dakdekker - dakpannen / pannendekker](#)
- [Dakdekker - riet / rietdekker](#)
- [Funderingswerker](#)
- [Gevelisoleerder \(buitengevel, spouwmuur\)](#)
- [Gevelmonteur / gevelbekleder](#)
- [Kabel- en buizenlegger](#)
- [Kassenbouwer](#)
- [Koppensneller](#)
- [Loodgieter](#)
- [Magazijn- / winkelpersoneel](#)
- [Monteur CV en klimaatbeheersing](#)
- [Opperman / bouwvakhelper](#)
- [Opperman metselaar](#)
- [Opperman straatmaker](#)
- [Rijswerker](#)
- [Rioleerder / rioolbuizenlegger](#)
- [Rioolreparateur](#)
- [Sleuvenhakker / -frezer](#)
- [Sondeerder](#)

- ➔ [Spanmonteur \(voorspantetechniek\)](#)
- ➔ [Sporlegger](#)
- ➔ [Steenzetter / dijkwerker](#)
- ➔ [Steigerbouwer](#)
- ➔ [Stelleur](#)
- ➔ [Straatmaker](#)
- ➔ [Tegelzetter \(wand- en vloertegels\)](#)
- ➔ [Timmerman - metselaar](#)
- ➔ [Voeger \(nieuwbouw, renovatie, restauratie\)](#)

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Hoofdstuk 5 afdeling 1 Fysieke belasting

Arbobesluit: Artikel 5.1 Definitie richtlijn

- Richtlijn 90/269/EEG betreffende de minimum veiligheids- en gezondheidsvoorschriften voor handmatig hanteren van lasten met gevaar voor met name rugletsel voor de werknemers.

Arbobesluit: Artikel 5.2 Voorkomen gevaren

- Als werkgever moet u zorgen dat fysieke belasting geen gevaar oplevert voor de veiligheid en de gezondheid van uw werknemers. Dit kunt u doen door:
  - de organisatie van het werk, zoals de afstand verkleinen waarover uw werknemers objecten tillen, dragen, trekken of duwen;
  - de inrichting van de werkplek, zoals obstakels op de werkvloer verwijderen die het tillen, dragen, trekken en duwen zwaarder maken;
  - de kwaliteit van het werkmaterieel, zoals transportmiddelen;
  - de manier waarop uw werknemers tillen, dragen, duwen en trekken. Met één arm is altijd zwaarder dan met twee armen.

Arbobesluit: Artikel 5.3 Beperken gevaren en risico-inventarisatie en -evaluatie

- Als de gevaren redelijkerwijs niet kunnen worden voorkomen, dan wordt de arbeid zodanig georganiseerd, de arbeidsplaats zodanig ingericht, een zodanige productie- en werkmethode toegepast of zodanige hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt, dat de gevaren zoveel als redelijkerwijs mogelijk is worden beperkt en wordt in de RI&E aandacht besteed aan fysieke belasting. Er wordt met name gelet op:
  - kenmerken van de last (omvang, stabiliteit, grip);
  - vereiste lichamelijke inspanning (gewicht van de last);
  - kenmerken van de werkomgeving (klimaat, temperatuur, vloeren, verplaatsingsafstanden);
  - taakeisen (tilfrequentie, duur van het tillen, duw/trekfrequentie, duur van het duwen en trekken).

Arbobesluit: Artikel 5.4 Ergonomische inrichting werkplekken

- Werkplekken worden zoveel mogelijk ingericht volgens de ergonomische beginselen.

Arbobesluit: Artikel 5.5 Voorlichting

- Aan werknemers die arbeid verrichten waarbij sprake is van het handmatig hanteren van lasten wordt doeltreffende voorlichting en doeltreffend onderricht gegeven over:
  - de wijze waarop lasten gehanteerd worden;
  - de aan het handmatig hanteren van lasten verbonden gevaren voor hun veiligheid en gezondheid en de te nemen maatregelen om deze gevaren zo veel mogelijk te beperken.
- Aan de betrokken werknemers wordt adequate informatie verstrekt over het gewicht van de te hanteren last en, wanneer het gewicht van de last niet gelijk verdeeld is,

over het zwaartepunt of de zwaarste kant van die last.

Arbobesluit: Artikel 5.6 Bijlagen richtlijn

- Met betrekking tot fysieke belasting worden de bijlagen I en II bij de richtlijn in acht genomen.

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 70a Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen lid 3.
- Artikel 70b Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen bouwplaatswerknemers lid 7, 8, 11, 15 en 17.

A-blad Tillen

- Met de hand tillen moet zoveel mogelijk worden vermeden.
- Het maximale gewicht dat door 1 persoon met de hand mag worden getild is 25 kg.
- Het maximale gewicht dat door 2 personen samen mag worden getild is 50 kg.

Let op: dit geldt alleen als de ruimte groot genoeg is om ook op een goede manier te kunnen tillen. Als het gewicht zwaarder is, moeten hulpmiddelen worden ingezet.

Meer informatie

- [A-blad Bestratingmateriaal](#)
- [A-blad Betonstaal verwerken](#)
- [A-blad Dakkappen en Kozijnen plaatsen en monteren](#)
- [A-blad Glaszetten en -montage](#)
- [A-blad Hellende daken](#)
- [A-blad Kabel- en buizenleggen](#)
- [A-blad Metselen en lijmen](#)
- [A-blad Natuursteen](#)
- [A-blad Steigerbouwen](#)
- [A-blad Tegelzetten](#)
- [A-blad Tillen](#)
- [A-blad Voegen](#)
- [Algemene informatie over het risico lichamelijke belasting](#)